

| Islam: Tavoitteet luokilla 3-6                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                         |                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                  |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 3.lk                                                                                                                                                                                                                              | 4.lk                                                                                                                                    | 5.lk                                                                                                                                    | 6.lk                                                                                                                                                                             |
| <b>T1</b><br>Oppilas tuntee Koraanin rakennetta ja tutustuu alustavasti perimätietoon.                                                                                                                                            | <b>T1</b><br>Oppilas tuntee Koraanin keskeisiä kertomuksia.                                                                             | <b>T1</b><br>Oppilas tuntee keskeisiä Koraanin kertomuksia ja islamin oppeja.                                                           | <b>T1</b><br>Oppilas tuntee keskeisiä Koraanin kertomuksia ja islamin oppeja.                                                                                                    |
| <b>T2</b><br>Oppilas huomaa uskonnon vaikutuksen omassa ja muiden elämässä.<br>Oppilas tunnistaa uskonnollisia symboleja ja käsitteitä.<br>Oppilas tuntee oman alueensa seurakuntaa.<br>Oppilas tutustuu uskonnollisiin tapoihin. | <b>T2</b><br>Oppilas huomaa uskonnon vaikutuksen omassa ja muiden elämässä.<br>Oppilas tunnistaa uskonnollisia symboleja ja käsitteitä. | <b>T2</b><br>Oppilas huomaa uskonnon vaikutuksen omassa ja muiden elämässä.<br>Oppilas tunnistaa uskonnollisia symboleja ja käsitteitä. | <b>T2</b><br>Oppilas huomaa uskonnon vaikutuksen omassa ja muiden elämässä.<br>Oppilas tunnistaa uskonnollisia symboleja, rituaaleja ja tapoja sekä ymmärtää niiden merkityksen. |
| <b>T3</b><br>Oppilas tunnistaa uskonnollisen kielenkäytön luonnetta ja kielikuvia.                                                                                                                                                | <b>T3</b><br>Oppilas ymmärtää uskonnollisen kielenkäytön luonnetta ja kielikuvia.                                                       | <b>T3</b><br>Oppilas ymmärtää uskonnollisen kielenkäytön luonnetta ja kielikuvia.                                                       | <b>T3</b><br>Oppilas ymmärtää uskonnollisen kielenkäytön luonnetta ja vertauskuvallisuutta.                                                                                      |
|                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                         | <b>T4</b><br>Oppilas osaa hakea tietoa eri lähteistä ja harjoittelee arvioimaan löytämänsä tiedon luotettavuutta.                       | <b>T4</b><br>Oppilas osaa hakea tietoa eri lähteistä ja harjoittelee arvioimaan löytämänsä tiedon luotettavuutta.                                                                |

|                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                             |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>T5</b><br>Oppilas oppii ymmärtämään oman kulttuurinsa juuria ja monimuotoisuutta.<br>Oppilas oppii tuntemaan ja arvostamaan omaa henkistä ja aineellista kulttuuriperintöään.                                                         | <b>T5</b><br>Oppilas oppii ymmärtämään oman kulttuurinsa juuria ja monimuotoisuutta.<br>Oppilas oppii tuntemaan ja arvostamaan omaa henkistä ja aineellista kulttuuriperintöään. | <b>T5</b><br>Oppilas oppii ymmärtämään oman kulttuurinsa juuria ja monimuotoisuutta.<br>Oppilas oppii tuntemaan ja arvostamaan omaa henkistä ja aineellista kulttuuriperintöään.                         | <b>T5</b><br>Oppilas perehtyy islamiin ja sen historiaan.<br>Oppilas tietää islamin suuntauksista ja tutustuu ympäröiviin uskonnollisiin ja ei-uskonnollisiin katsomuksiin. |
|                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                  | <b>T6</b><br>Oppilas suhtautuu kunnioittavasti ihmisiin, joilla on eri katsomus.<br>Oppilas tuntee alustavasti juutalaisuuden, kristinuskon ja islamin sekä muiden maailmauskontojen yhteisiä piirteitä. |                                                                                                                                                                             |
|                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                  | <b>T7</b><br>Oppilas oppii tuntemaan ja arvostamaan omaan henkistä ja aineellista kulttuuriperintöään.                                                                                                   | <b>T7</b><br>Oppilas oppii tuntemaan ja arvostamaan omaan henkistä ja aineellista kulttuuriperintöään.                                                                      |
| <b>T8</b><br>Oppilas tuntee Koraanin keskeisiä kertomuksia.                                                                                                                                                                              | <b>T8</b><br>Oppilas tuntee Koraanin keskeisiä kertomuksia.                                                                                                                      | <b>T8</b><br>Oppilas tutustuu islamilaiseen ihmiskäsitykseen.                                                                                                                                            | <b>T8</b><br>Oppilas tunnistaa islamilaisen ihmiskäsityksen.                                                                                                                |
| <b>T9</b><br>Oppilas tietää YK:n Lapsen oikeuksien sopimuksen keskeisen sisällön ja osaa kertoa esimerkkejä ihmisoikeuksista.<br>Oppilas ymmärtää YK:n Lapsen oikeuksien sopimukseen sisältyviä arvoja yksilön ja yhteisön näkökulmasta. |                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                             |

|                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>T10</b><br/>Oppilas oppii arvioimaan toimintansa eettisyyttä ja tunnistamaan oikean ja väärän.<br/>Oppilas tunnistaa moraaliseen päätöksentekoon vaikuttavia tekijöitä.<br/>Oppilas oppii toimimaan kestävän tulevaisuuden rakentajana.</p> | <p><b>T10</b><br/>Oppilas oppii arvioimaan toimintansa eettisyyttä ja tunnistamaan oikean ja väärän.<br/>Oppilas tunnistaa moraaliseen päätöksentekoon vaikuttavia tekijöitä.<br/>Oppilas oppii toimimaan kestävän tulevaisuuden rakentajana.</p> | <p><b>T10</b><br/>Oppilas oppii arvioimaan toimintansa eettisyyttä ja tunnistamaan oikean ja väärän.<br/>Oppilas tunnistaa moraaliseen päätöksentekoon vaikuttavia tekijöitä.</p> | <p><b>T10</b><br/>Oppilas tuntee uskontojen ja katsomusten yhteisiä eettisen ajattelun peruskäsitteitä.<br/>Oppilas oppii arvioimaan toimintansa eettisyyttä ja tunnistamaan oikean ja väärän.<br/>Oppilas tunnistaa moraaliseen päätöksentekoon vaikuttavia tekijöitä.<br/>Oppilas osaa kertoa arjen esimerkkejä kestävän tulevaisuuden rakentamisesta.<br/>Oppilas osaa soveltaa islamin eettisiä periaatteita omassa pohdinnassaan.</p> |
| <p><b>T11</b><br/>Oppilas harjoittelee eettisten asioiden pohdintaa, omien tunteiden ja kokemusten jakamista.</p>                                                                                                                                 | <p><b>T11</b><br/>Oppilas harjoittelee eettisten asioiden pohdintaa, omien tunteiden ja kokemusten jakamista.</p>                                                                                                                                 | <p><b>T11</b><br/>Oppilas osallistuu keskusteluun eettisistä kysymyksistä<br/>Oppilas ilmaisee omia tunteitaan ja kokemuksiaan.</p>                                               | <p><b>T11</b><br/>Oppilas oppii pohtimaan eettisiä asioita ja osallistuu keskusteluun.<br/>Oppilas ilmaisee rakentavasti omia tunteitaan ja kokemuksiaan sekä harjoittelee perustelemaan omia näkemyksiään.</p>                                                                                                                                                                                                                            |
| <p><b>T12</b><br/>Oppilas oppii luottamusta luottamaan elämään ja itseensä.</p>                                                                                                                                                                   | <p><b>T12</b><br/>Oppilas oppii luottamaan elämään ja itseensä.</p>                                                                                                                                                                               | <p><b>T12</b><br/>Oppilas oppii luottamaan elämään ja itseensä.</p>                                                                                                               | <p><b>T12</b><br/>Oppilas oppii luottamaan elämään ja itseensä.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |

## Sisällöt

### Perusteiden sisällöt

Tässä oppimääräkuvauksessa tarkennetaan kaikille yhteisiä uskonnon sisältöjä. Paikalliset opetussuunnitelmat laaditaan uskonnon yhteisten tavoitteiden ja sisältökuvausten sekä eri uskontojen tarkennettujen oppimääräkuvausten perustalle.

**S1 Suhde omaan uskontoon:** Islamin opetuksen keskeisiä sisältöjä ovat Koraani, perimätieto ja islamin opillinen perusta. Opetuksessa tarkastellaan islamilaisen tradition vaikutusta kulttuuriin, arkkitehtuuriin ja islamilaiseen taiteeseen. Tutustutaan Islamin maailmanlaajuiseen vaikutukseen Antiikin kirjallisuuden ja kommentaarien kautta. Opetuksessa otetaan huomioon Islamin pyhät paikat ja niiden merkitys. Sisältöjen valinnassa tärkeitä ovat islamilaisen perinteen ikäkauteen sopivat uskonnolliset opetukset ja kertomukset. Tutustutaan uskonnollisiin symboleihin, juhliin ja islamilaiseen kalenteriin. Sisältöjen valinnassa otetaan huomioon uskonnollisen kielen erityispiirteet, islamilainen terminologia ja sen yhdistävä vaikutus islamilaisessa maailmassa. Perehdytään islamin monimuotoisuuteen ja tutkitaan tarinoita profeetoista islamin opin kehityksen näkökulmasta. Opetuksessa tutustutaan islamin historiaan Euroopassa ja islamiin Suomessa.

**S2 Uskontojen maailma:** Opetuksessa keskeisinä sisältöinä ovat juutalaisuus, kristinusko ja islam. Perehdytään niitä yhdistäviin profeettoihin, pyhiin paikkoihin ja pyhiin kirjoituksiin. Tutkitaan juutalaisuuden, kristinuskon ja islamin vaikutusta eurooppalaiseen kulttuuriin. Opetuksessa otetaan huomioon Suomessa vaikuttavat uskonnolliset yhteisöt ja uskontodialogin merkitys sekä uskonnot mediassa ja populaarikulttuurissa sekä uskontojen rooli maailmanrauhan rakentamisessa.

**S3 Hyvä elämä:** Opetuksessa tarkastellaan islamilaisen etiikan perusteita ja elämän arvoja. Perehdytään käsitykseen kielletystä ja sallitusta islamissa sekä syntikäsitteeseen. Pohditaan ihmisen ja luonnon suhdetta sekä globaalivastuuta. Tärkeitä sisältöjä ovat ihmisen oikeus elämään ja YK:n Lapsen oikeuksien sopimus. Pohditaan uskon ja tekojen välistä suhdetta, islamilaisia käytöstapoja, myötäelämisen taitoa ja oppilaiden elämästä nousevia eettisiä kysymyksiä.

## Seudulliset sisällöt

| Islam: sisällöt luokilla 3-6                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 3.lk                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 4.lk                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 5.lk                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 6.lk                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| S1 Suhde omaan uskontoon                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | S1 Suhde omaan uskontoon                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | S1 Suhde omaan uskontoon                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | S1 Suhde omaan uskontoon                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <p>Tutustutaan alustavasti islamilaiseen käsitykseen Jumalasta, armosta ja anteeksiannosta. Tutustutaan Koraaniin, sen termeihin ja käyttöön sekä perimätietoon ja profeetan elämään Mekassa. Tutustutaan keskeisiin profeettakertomuksiin ja islamin oppeihin (islamin pilarit).</p> <p>Tutustutaan oppilaan oman islamilaisen seurakunnan ja moskeijan toimintaan. Järjestetään mahdollisuuksien mukaan vierailu paikalliseen moskeijaan. Syvennetään tietoa islamilaisten pyhistä juhlista ja paikoista (Mekka). Oppilaat tutustuvat iid juhlaan liittyvään nashidiin.</p> | <p>Tarkastellaan islamilaista käsitystä Jumalasta, armosta ja anteeksiannosta. Harjoitellaan Koraanin käyttöä. Tutustutaan Koraanin kertomuksiin ja profeetan esimerkkiin Koraanissa. Tutustutaan keskeisiin profeettakertomuksiin ja islamin oppeihin (islamin pilarit).</p> <p>Syvennetään tietoa islamin kalenterivuoden juhlista ja pyhistä paikoista (Mekka). Tutustutaan oppilaan oman islamilaisen yhdyskunnan toimintaan ja työntekijöihin. Oppilaat tutustuvat opettavaan aiheeseen sopivaan islamilaiseen juhlaan liittyvään nashidiin.</p> | <p>Pohditaan islamilaista käsitystä Jumalasta, armosta ja anteeksiannosta. Tutustutaan islamin oppeihin (uskon pilarit) ja profeettakertomuksiin. Harjoitellaan Koraanin käyttöä. Tuodaan esille, että Koraanista löytyy historiaa, tietoa, kirjeitä ja rukouksia.</p> <p>Syvennetään tietoa islamilaisen kalenterivuoden juhlista, niiden rituaaleista ja pyhistä paikoista (Medina, Jerusalem). Oppilaat tutustuvat opettavaan aiheeseen sopivaan islamilaiseen juhlaan liittyvään nashidiin. Harjoitellaan, miten toimitaan asiamukaisesti ja kunnioittavasti uskonnollisissa tilanteissa.</p> | <p>Syvennetään islamilaista käsitystä Jumalasta, armosta ja anteeksiannosta. Tutustutaan islamin oppeihin (uskon pilarit) ja profeettakertomuksiin. Harjoitellaan Koraanin käyttöä. Syvennetään tietoa islamilaisen kalenterivuoden juhlista ja pyhistä paikoista (Medina, Jerusalem). Oppilaat tutustuvat opettavaan aiheeseen sopivaan ja islamilaiseen juhlaan liittyvään nashidiin. Tutustutaan islamin historiaan tie-teenalana.</p> <p>Opetuksessa huomioidaan ajankohtaisesti uutisoituja uskontoon liittyviä teemoja. Ohjataan oppilaita mediakriittisyyteen. Perekdytään, mikä merkitys profeetan esimerkillä on muslimille islamin uskonnon syntymisessä.</p> <p>Harjoitellaan, miten toimitaan asiamukaisesti ja kunnioittavasti uskonnollisissa tilanteissa.</p> |

| S2 Uskontojen maailma                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | S2 Uskontojen maailma                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | S2 Uskontojen maailma                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | S2 Uskontojen maailma                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Opetuksen sisällöissä otetaan huomioon oppilaan kokemukset ja elämäntilanteet. Oppilaan on tärkeä tietää, keitä me olemme ja mistä me tulemme. Opetuksessa huomioidaan uskontojen vaikutus omassa ja muiden elämässä. Oppilasta ohjataan ymmärtämään oma suhteensa kulttuuriperintönsä sekä tunnistamaan, miten uskonnot, kulttuurit ja katsomukset vaikuttavat yhteiskunnassa ja arjessa.</p> | <p>Opetuksen lähtökohtana on oppilaan oma perhe, sen arvot ja perinteet. Opetuksen sisällöissä otetaan huomioon oppilaan kokemukset ja elämäntilanteet. Opetuksessa huomioidaan uskontojen vaikutus omassa ja muiden elämässä.</p> <p>Tutustutaan islamiin Suomessa ja erilaisiin suomalaisiin kalenterin mukaisiin juhliin.</p> | <p>Opetuksen lähtökohtana on oppilaan oma perhe, sen arvot ja perinteet. Opetuksen sisällöissä otetaan huomioon oppilaan kokemukset ja elämäntilanteet. Oppilaan on tärkeä tietää, keitä me olemme ja mistä me tulemme. Opetuksessa huomioidaan uskontojen vaikutus omassa ja muiden elämässä. Oppilasta ohjataan ymmärtämään oma suhteensa kulttuuriperintönsä sekä tunnistamaan, miten uskonnot, kulttuurit ja katsomukset vaikuttavat yhteiskunnassa ja arjessa. Omien juurien tunteminen helpottaa toisten kulttuurien kohtaamista. Tutustutaan käsitteisiin uskonto ja uskonottomuus. Tutustutaan alustavasti juutalaisuuden, kristinuskon ja islamin sekä muiden maailmauskontojen yhteisiin piirteisiin.</p> | <p>Opetuksen lähtökohtana on oppilaan oma perhe, sen arvot ja perinteet. Opetuksen sisällöissä otetaan huomioon oppilaan kokemukset ja elämäntilanteet. Opetuksessa huomioidaan uskontojen vaikutus omassa ja muiden elämässä. Oppilasta ohjataan ymmärtämään oma suhteensa kulttuuriperintönsä sekä tunnistamaan, miten uskonnot, kulttuurit ja katsomukset vaikuttavat yhteiskunnassa ja arjessa. Omien juurien tunteminen helpottaa toisten kulttuurien kohtaamista. Tutustutaan erilaisiin uskontoihin koulussa ja islamilaisuuteen Euroopassa.</p> <p>Perehdytään islamin monimuotoisuuteen ja profeettakertomuksiin.</p> |
| S3 Hyvä elämä                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | S3 Hyvä elämä                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | S3 Hyvä elämä                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | S3 Hyvä elämä                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Tutustutaan Koraanin kertomuksiin ja muiden pyhien kirjojen tietoihin Koraanista. Opetuksessa korostetaan jokaisen ihmisen ainutlaatuisuutta, itsensä ja toisten arvostamista. Keskeinen teema on itsestä ja toisista huolta pitäminen. Opetuksessa tarkastellaan islamin sääntöjä ja Allahin käskyä erityisesti yhdessä elämisen ja oikeudenmukaisuuden näkökulmasta. Opetuksessa käsitellään ihmisoikeusetiikkaa sekä YK:n lapsen oikeuksien sopimuksen keskeisimpiä kohtia. Oppilaita ohjataan ihmisoikeuksien kunnioittamiseen ja puolustamiseen.</p> <p>Tärkeitä näkökulmia ovat toisen ihmisen ja ympäristön kunnioitus. Pohditaan todellisten ja kuvitteellisten tilanteiden avulla omantunnon ja anteeksi pyytämisen ja antamisen merkitystä. Oppilasta ohjataan pohtimaan asioita eri näkökulmista ja erittelemään näkemyksiään. Harjoitellaan toisten kuuntelua ja itsensä ilmaisua. Oppilaille tulee antaa mahdollisuus eettiseen pohdintaan. Opetuksessa oppilaille annetaan mahdollisuus jakaa omia tunteitaan ja kokemuksiaan.</p> | <p>Tutustutaan Koraanin keskeisiin kertomuksiin: Profeetta Muhammedin (saw) elämään, lähipiiriin ja opetukseen Jumalan huolenpidosta.</p> <p>Opetuksessa käsitellään yhdessä olemisen ja lähimmäisyyden kysymyksiä sekä toisen ihmisen ja ympäristön kunnioittamista. Opetuksessa korostetaan jokaisen ihmisen ainutlaatuisuutta.</p> <p>Pohditaan omantunnon ja anteeksi pyytämisen ja antamisen merkitystä. Valintojen tekeminen ja vastuullisuus ovat keskeisiä teemoja. Oppilasta ohjataan pohtimaan asioita eri näkökulmista ja erittelemään näkemyksiään. Harjoitellaan toisten kuuntelua ja itsensä ilmaisua. Oppilaille tulee antaa mahdollisuus eettiseen pohdintaan. Opetuksessa oppilaille annetaan mahdollisuus jakaa omia tunteitaan ja kokemuksiaan.</p> | <p>Käsitellään uskontunnustuksen sisältöä ja merkitystä. Tutustutaan luomiskertomukseen sekä sen tuomaan ihmisen tehtävään ja vastuuseen maailmasta. Pohditaan uskon ja tieteen kohtaamista sekä erilaisia tapoja nähdä maailmaa. Oppilasta ohjataan pohtimaan asioita eri näkökulmista ja erittelemään näkemyksiään. Harjoitellaan toisten kuuntelua ja itsensä ilmaisua. Oppilaille tulee antaa mahdollisuus eettiseen pohdintaan. Opetuksessa korostetaan jokaisen ihmisen ainutlaatuisuutta, itsensä ja toisten arvostamista ja hyväksymistä. Opetuksessa oppilaille annetaan mahdollisuus jakaa omia tunteitaan ja kokemuksiaan.</p> | <p>Opetuksessa käsitellään islamilaiseen etiikan kulmakivet: Allahin käskyt, oikea rakkaus Allahiin, profeettaan ja ihmisiä kohtaan.</p> <p>Pohditaan omantunnon ja anteeksi pyytämisen ja antamisen merkitystä. Valintojen tekeminen ja vastuullisuus ovat keskeisiä teemoja. Tutustutaan käsitteisiin arvo, moraali ja etiikka. Oppilasta ohjataan pohtimaan asioita eri näkökulmista ja erittelemään näkemyksiään. Harjoitellaan toisten kuuntelua ja itsensä ilmaisua. Oppilaille tulee antaa mahdollisuus eettiseen pohdintaan. Opetuksessa korostetaan maailmankuvan rakentumista sen mukaan keiden kanssa, missä ja milloin elämme ja sitä, että maailmakatsomuksen rakennusaineet nousevat uskonnoista. Opetuksessa korostetaan jokaisen ihmisen ainutlaatuisuutta, itsensä ja toisten arvostamista sekä hyväksymistä. Opetuksessa oppilaille annetaan mahdollisuus jakaa omia tunteitaan ja kokemuksiaan.</p> |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

Islamin arviointiperusteet 3. vuosiluokan päätteeksi hyvää osaamista kuvaavaa sanallista arviota / arvosanaa kahdeksan varten ja kohtalaista osaamista kuvaavaa sanallista arviota / arvosanaa kuusi varten

| 3.lk                                                                                                                                                                                                                                                 | Sisältö-alueet | Arvioinnin kohteet oppi-<br>aineessa                                       | Hyvä (8) osaaminen                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Kohtalainen (6) osaaminen                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|----------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>T1</b><br><br>Oppilas tuntee Koraanin raken-<br>netta ja tutustuu alustavasti pe-<br>rimätietoon.                                                                                                                                                 | S1             | Uskontoa koskevan tie-<br>don hallitseminen,<br><br>uskonnon monilukutaito | Oppilas tuntee Koraanin kertomuksia. Oppi-<br>las tuntee alustavasti Koraanin rakennetta.                                                                                                                                                                                                                                | Oppilas on tutustunut Koraanin kertomuk-<br>siin.                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>T2</b><br>Oppilas huomaa uskonnon vai-<br>kutuksen omassa ja muiden elä-<br>mässä.<br>Oppilas tunnistaa uskonnollisia<br>symboleja ja käsitteitä.<br>Oppilas tuntee oman alueensa<br>seurakuntaa.<br>Oppilas tutustuu uskonnollisiin<br>tapoihin. | S1             | Uskontoa koskevan tie-<br>don hallitseminen,<br><br>uskonnon monilukutaito | Oppilas tunnistaa uskonnon vaikutuksen<br>omassa ja muiden elämässä.<br>Oppilas tunnistaa uskonnollisia symboleja ja<br>käsitteitä. Oppilas tuntee oman alueensa is-<br>lamilaista seurakuntaa.<br><br>Oppilas tuntee perjantairukouksen raken-<br>netta. Oppilas tietää alustavasti tärkeimmät<br>islamilaisten juhlat. | Oppilas tekee alustavia havaintoja uskon-<br>non vaikutuksesta omassa ja muiden elä-<br>mässä.<br>Oppilas tunnistaa joitakin uskonnollisia sym-<br>boleja ja käsitteitä.<br>Oppilas on tutustunut oman alueensa isla-<br>milaiseen seurakuntaan. Oppilas tunnistaa<br>perjantairukous-käsitteen. Oppilas tietää<br>alustavasti islamilaisia juhlia. |



|                                                                                                                                                                                  |            |                                          |                                                                                                                                                                      |                                                                                                          |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>T3</b><br>Oppilas tunnistaa uskonnollisen kielenkäytön luonnetta ja kielikuvia.                                                                                               | S1, S2     | Uskonnon kielen ja symbolien analysointi | Oppilas ymmärtää, mitä kielikuva tarkoittaa ja osaa kertoa esimerkkejä siitä. Oppilas osaa antaa esimerkkejä uskonnollisesta kielestä ja sen vertauskuvallisuudesta. | Oppilas ei vielä osaa antaa esimerkkejä uskonnollisesta kielestä ja sen vertauskuvallisuudesta.          |
|                                                                                                                                                                                  |            |                                          |                                                                                                                                                                      |                                                                                                          |
| <b>T5</b><br>Oppilas oppii ymmärtämään oman kulttuurinsa juuria ja monimuotoisuutta.<br>Oppilas oppii tuntemaan ja arvostamaan omaa henkistä ja aineellista kulttuuriperintöään. | S1, S2     | Uskontoa ja kulttuuria koskeva tieto     | Oppilas tunnistaa oman kulttuurinsa juuria ja monimuotoisuutta. Oppilas huomaa uskontojen merkityksen ympärillämme.                                                  | Oppilas tunnistaa tuetusti oman kulttuurinsa juuria. Oppilas huomaa, että uskonnot näkyvät ympärillämme. |
|                                                                                                                                                                                  |            |                                          |                                                                                                                                                                      |                                                                                                          |
|                                                                                                                                                                                  |            |                                          |                                                                                                                                                                      |                                                                                                          |
| <b>T8</b><br>Oppilas tuntee Koraanin keskeisiä kertomuksia.                                                                                                                      | S1, S2, S3 | Etiikkaa koskeva tieto                   | Oppilas tuntee Koraanissa etiikkaa käsitteleviä kertomuksia.                                                                                                         | Oppilas on tutustunut Koraanissa etiikkaa käsitteleviin kertomuksiin.                                    |

|                                                                                                                                                                                                                                       |            |                                      |                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                          |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|--------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>T9</b><br>Oppilas tietää YK:n Lapsen oikeuksien sopimuksen keskeisen sisällön ja osaa kertoa esimerkkejä ihmisoikeuksista. Oppilas ymmärtää YK:n Lapsen oikeuksien sopimukseen sisältyviä arvoja yksilön ja yhteisön näkökulmasta. | S2, S3     | Ihmisoikeusetiikka                   | Oppilas tietää YK:n Lapsen oikeuksien sopimuksen keskeisen sisällön ja osaa kertoa esimerkkejä ihmisoikeuksista. Oppilas ymmärtää YK:n Lapsen oikeuksien sopimukseen sisältyviä arvoja yksilön ja yhteisön näkökulmasta. | Oppilas tietää, että on olemassa YK:n Lapsen oikeuksien sopimus ja on tutustunut sen sisältöön.                                                          |
| <b>T10</b><br>Oppilas oppii arvioimaan toimintansa eettisyyttä ja tunnistamaan oikean ja väärän. Oppilas tunnistaa moraaliseen päätöksentekoon vaikuttavia tekijöitä. Oppilas oppii toimimaan kestävä tulevaisuuden rakentajana.      | S2, S3     | Eettinen pohdinta                    | Oppilas osaa kertoa arjen esimerkkejä kestävä tulevaisuuden rakentamisesta. Hän osaa jo hieman soveltaa islamin eettisiä periaatteita omassa pohdinnassaan omastatunnosta, anteeksipyyttämisestä ja -antamisesta.        | Oppilas tarvitsee vielä tukea islamin eettisten periaatteiden soveltamisessa omassa pohdinnassaan omastatunnosta, anteeksipyyttämisestä ja -antamisesta. |
| <b>T11</b><br>Oppilas harjoittelee eettisten asioiden pohdintaa, omien tunteiden ja kokemusten jakamista.                                                                                                                             | S1, S2, S3 | Ajattelun ja vuorovaikutuksen taidot | Oppilas osallistuu yhteiseen keskusteluun, osaa kuunnella toisia ja ilmaista itseään.                                                                                                                                    | Oppilas ilmaisee ajatuksiaan ja tunteitaan epävarmasti. Vuorovaikutustilanteet ovat vielä epävarmoja.                                                    |

|                                                                         |    |  |                                                                                                                  |                                                                                                                 |
|-------------------------------------------------------------------------|----|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>T12</b><br>Oppilas oppii luottamusta luottamaan elämään ja itseensä. | S3 |  | Ei vaikuta arvioin tai arvosanan muodostumiseen. Oppilaita ohjataan pohtimaan kokemuksiaan osana itsearviointia. | Ei vaikuta arvion tai arvosanan muodostumiseen. Oppilaita ohjataan pohtimaan kokemuksiaan osana itsearviointia. |
|-------------------------------------------------------------------------|----|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

Islamin arviointiperusteet 4. vuosiluokan päätteeksi hyvää osaamista kuvaavaa sanallista arviota / arvosanaa kahdeksan varten ja kohtalaista osaamista kuvaavaa sanallista arviota / arvosanaa kuusi varten

| 4.lk                                                        | Sisältö-alueet | Arvioinnin kohteet oppiaineessa                                | Hyvä (8) osaaminen                                                                            | Kohtalainen (6) osaaminen                                                          |
|-------------------------------------------------------------|----------------|----------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>T1</b><br>Oppilas tuntee Koraanin keskeisiä kertomuksia. | S1             | Uskontoa koskevan tiedon hallitseminen, uskonnon monilukutaito | Oppilas tuntee Koraanin keskeisiä kertomuksia. Oppilas tuntee alustavasti Koraanin rakenteen. | Oppilas on tutustunut Koraanin keskeisiin kertomuksiin sekä Koraanin rakenteeseen. |

|                                                                                                                                                                                  |        |                                                                |                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                          |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|----------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>T2</b><br>Oppilas huomaa uskonnon vaikutuksen omassa ja muiden elämässä.<br>Oppilas tunnistaa uskonnollisia symboleja ja käsitteitä.                                          | S1     | Uskontoa koskevan tiedon hallitseminen, uskonnon monilukutaito | Oppilas tunnistaa uskonnon vaikutuksen omassa ja muiden elämässä.<br>Oppilas tunnistaa uskonnollisia symboleja ja käsitteitä. Oppilas tietää tärkeimmät islamilaiset juhlat. | Oppilas tekee alustavia havaintoja uskonnon vaikutuksesta omassa ja muiden elämässä.<br>Oppilas on tutustunut uskonnollisiin symboleihin ja käsitteisiin. Oppilas tietää tärkeimpiä islamilaisia juhlia. |
| <b>T3</b><br>Oppilas ymmärtää uskonnollisen kielenkäytön luonnetta ja kielikuvia.                                                                                                | S1, S2 | Uskonnon kielen ja symbolien analysointi                       | Oppilas ymmärtää, mitä kielikuva tarkoittaa ja osaa kertoa esimerkkejä siitä. Oppilas osaa antaa esimerkkejä uskonnollisesta kielestä ja sen vertauskuvallisuudesta.         | Oppilas ei vielä osaa kuvata uskonnollisen kielenkäytön luonnetta ja kielikuvia.                                                                                                                         |
|                                                                                                                                                                                  |        |                                                                |                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                          |
| <b>T5</b><br>Oppilas oppii ymmärtämään oman kulttuurinsa juuria ja monimuotoisuutta.<br>Oppilas oppii tuntemaan ja arvostamaan omaa henkistä ja aineellista kulttuuriperintöään. | S1, S2 | Uskontoa ja kulttuuria koskeva tieto                           | Oppilas tunnistaa oman kulttuurinsa juuria ja monimuotoisuutta. Oppilas tunnistaa uskontojen ilmenemismuotoja kulttuurissa ja mediassa.                                      | Oppilas tunnistaa tuetusti oman kulttuurinsa juuria. Oppilas huomaa, että uskonnot näkyvät ympärillämme; kulttuurissa ja mediassa                                                                        |
|                                                                                                                                                                                  | S2, S3 | Uskontoa ja kulttuuria koskeva tieto                           |                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                          |

|                                                                                                                                                                                                                                  |            |                                      |                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                               |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|--------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                                                                                                                  | S1, S2, S3 | Uskonnon monilukutaito               |                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>T8</b><br>Oppilas tuntee Koraanin keskeisiä kertomuksia.                                                                                                                                                                      | S1, S2, S3 | Etiikkaa koskeva tieto               | Oppilas tuntee keskeisiä Koraanin etiikkaa koskevia opetuksia.                                                                                                                                                                       | Oppilas on tutustunut Koraanin keskeisiin etiikkaa koskeviin kertomuksiin.                                                                                                                                                                    |
|                                                                                                                                                                                                                                  | S2, S3     | Ihmisoikeusetiikka                   |                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>T10</b><br>Oppilas oppii arvioimaan toimintansa eettisyyttä ja tunnistamaan oikean ja väärän. Oppilas tunnistaa moraaliseen päätöksentekoon vaikuttavia tekijöitä. Oppilas oppii toimimaan kestävä tulevaisuuden rakentajana. | S2, S3     | Eettinen pohdinta                    | Oppilas osaa arvioida toimintansa eettisyyttä ja tunnistaa oikean ja väärän. Oppilas tunnistaa moraaliseen päätöksentekoon vaikuttavia tekijöitä.<br><br>Oppilas osaa kertoa arjen esimerkkejä kestävä tulevaisuuden rakentamisesta. | Oppilas tarvitsee vielä tukea arvioidessaan toimintansa eettisyyttä. Oppilas ei vielä tunnista moraaliseen päätöksentekoon vaikuttavia tekijöitä.<br><br>Oppilas osaa kertoa joitakin arjen esimerkkejä kestävä tulevaisuuden rakentamisesta. |
| <b>T11</b><br>Oppilas harjoittelee eettisten asioiden pohdintaa, omien tunteiden ja kokemusten jakamista.                                                                                                                        | S1, S2, S3 | Ajattelun ja vuorovaikutuksen taidot | Oppilas osallistuu yhteiseen keskusteluun, osaa kuunnella toisia ja ilmaista itseään.                                                                                                                                                | Oppilas ilmaisee ajatuksiaan ja tunteitaan epävarmasti. Oppilas kuitenkin osallistuu vuorovaikutustilanteisiin jonkin verran.                                                                                                                 |

|                                                            |    |  |                                                                                                                 |                                                                                                                 |
|------------------------------------------------------------|----|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>T12</b><br>Oppilas oppii luottamaan elämää ja itseensä. | S3 |  | Ei vaikuta arvion tai arvosanan muodostumiseen. Oppilaita ohjataan pohtimaan kokemuksiaan osana itsearviointia. | Ei vaikuta arvion tai arvosanan muodostumiseen. Oppilaita ohjataan pohtimaan kokemuksiaan osana itsearviointia. |
|------------------------------------------------------------|----|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

Islamin arviointiperusteet 5. vuosiluokan päätteeksi hyvää osaamista kuvaavaa sanallista arviota / arvosanaa kahdeksan varten ja kohtalaista osaamista kuvaavaa sanallista arviota / arvosanaa kuusi varten

| 5.lk                                                        | Sisältö-alueet | Arvioinnin kohteet oppiaineessa                                | Hyvä / arvosanan kahdeksan osaaminen                                              | Kohtalainen (6) osaaminen                                                                              |
|-------------------------------------------------------------|----------------|----------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>T1</b><br>Oppilas tuntee Koraanin keskeisiä kertomuksia. | S1             | Uskontoa koskevan tiedon hallitseminen, uskonnon monilukutaito | Oppilas tuntee Koraanin keskeisiä kertomuksia. Oppilas tuntee Koraanin rakenteen. | Oppilas on tutustunut Koraanin keskeisiin kertomuksiin. Oppilas tuntee alustavasti Koraanin rakenteen. |

|                                                                                                                                         |            |                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|-------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>T2</b><br>Oppilas huomaa uskonnon vaikutuksen omassa ja muiden elämässä.<br>Oppilas tunnistaa uskonnollisia symboleja ja käsitteitä. | S1         | Uskontoa koskevan tiedon hallitseminen,<br>uskonnon monilukutaito | Oppilas tunnistaa uskonnon vaikutuksen omassa ja muiden elämässä.<br>Oppilas tunnistaa islamilaista arkkitehtuuria, taidetta uskonnollisia symboleja ja käsitteitä.<br><br>Oppilas osaa nimetä islamilaisia toimituksia. Oppilas tietää tärkeimmät kalenterivuoden juhlat sekä islamilaiset rituaalit. | Oppilas tekee havaintoja uskonnon vaikutuksesta omassa ja muiden elämässä.<br>Oppilas on tutustunut islamilaiseen arkkitehtuuriin, taiteeseen ja tunnistaa alustavasti uskonnollisia symboleja ja käsitteitä.<br><br>Oppilas tietää alustavasti kalenterivuoden tärkeimpiä juhlia ja islamilaisia rituaaleja. |
| <b>T3</b><br>Oppilas ymmärtää uskonnollisen kielenkäytön luonnetta ja kielikuvia.                                                       | S1, S2     | Uskonnon kielen ja symbolien analysointi                          | Oppilas osaa antaa esimerkkejä uskonnollisesta kielestä ja sen vertauskuvallisuudesta.                                                                                                                                                                                                                 | Oppilas ei vielä osaa antaa esimerkkejä uskonnollisesta kielestä ja sen vertauskuvallisuudesta.                                                                                                                                                                                                               |
| <b>T4</b><br>Oppilas osaa hakea tietoa eri lähteistä ja harjoittelee arvioimaan löytämänsä tiedon luotettavuutta.                       | S1, S2, S3 | Oppimaan oppimisen taidot uskonnon opiskelussa                    | Oppilas osaa hakea tietoa eri lähteistä ja harjoittelee arvioimaan löytämänsä tiedon luotettavuutta.                                                                                                                                                                                                   | Oppilas tarvitsee tukea hakiessaan tietoa eri lähteistä ja harjoitellessaan arvioimaan löytämänsä tiedon luotettavuutta.                                                                                                                                                                                      |
| <b>T5</b><br>Oppilas oppii ymmärtämään oman kulttuurinsa juuria ja monimuotoisuutta.                                                    | S1, S2     | Uskontoa ja kulttuuria koskeva tieto                              | Oppilas tunnistaa uskontojen merkityksiä yhteiskuntien kehityksessä, kulttuurissa ja mediassa.                                                                                                                                                                                                         | Oppilas huomaa, että uskonnoilla on merkitystä yhteiskuntien kehityksessä, kulttuurissa ja mediassa.                                                                                                                                                                                                          |

|                                                                                                                                                                                                          |            |                                      |                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                     |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|--------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Oppilas oppii tuntemaan ja arvostamaan omaa henkistä ja aineellista kulttuuriperintöään.                                                                                                                 |            |                                      |                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                     |
| <b>T6</b><br>Oppilas suhtautuu kunnioittavasti ihmisiin, joilla on eri katsomus.<br>Oppilas tuntee alustavasti juutalaisuuden, kristinuskon ja islamin sekä muiden maailmauskontojen yhteisiä piirteitä. | S2, S3     | Uskontoa ja kulttuuria koskeva tieto | Oppilas osaa kuvata pääpiirteissään juutalaisuuden, kristinuskon ja islamin pääpiirteitä sekä niiden keskinäisiä suhteita.                                                                                     | Oppilas tunnistaa juutalaisuuden, kristinuskon ja islamin pääpiirteitä.                                                                                                                             |
| <b>T7</b><br>Oppilas oppii tuntemaan ja arvostamaan omaan henkistä ja aineellista kulttuuriperintöään.                                                                                                   | S1, S2, S3 | Uskonnon monilukutaito               | Oppilas tuntee omaan henkistä ja aineellista kulttuuriperintöään. Oppilas tietää, miten toimitaan ja pyrkii toimimaan asianmukaisesti ja kunnioittavasti erilaisissa uskonnollisissa tilanteissa ja paikoissa. | Oppilas tunnistaa omaa henkistä ja aineellista kulttuuriperintöään. Oppilas tarvitsee ohjausta toimiessaan asianmukaisesti ja kunnioittavasti erilaisissa uskonnollisissa tilanteissa ja paikoissa. |
| <b>T8</b><br>Oppilas tutustuu islamilaiseen ihmiskäsitykseen.                                                                                                                                            | S1, S2, S3 | Etiikkaa koskeva tieto               | Oppilas tunnistaa ja osaa nimetä islamin eettisiä opetuksia sekä uskontoja ja katsomuksia yhdistäviä eettisiä periaatteita. Oppilas tuntee luomiskertomuksen.                                                  | Oppilas tunnistaa joitakin islamin eettisiä opetuksia sekä uskontoja ja katsomuksia yhdistäviä eettisiä periaatteita. Oppilas tunnistaa luomiskertomuksen.                                          |



|                                                                                                                                                                          |            |                                      |                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                       |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|--------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                                                          |            |                                      |                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>T10</b><br>Oppilas oppii arvioimaan toimintansa eettisyyttä ja tunnistamaan oikean ja väärän.<br>Oppilas tunnistaa moraaliseen päätöksentekoon vaikuttavia tekijöitä. | S2, S3     | Eettinen pohdinta                    | Oppilas osaa arvioida toimintansa eettisyyttä ja tunnistaa oikean ja väärän.<br>Oppilas tunnistaa moraaliseen päätöksentekoon vaikuttavia tekijöitä.<br><br>Oppilas osaa kertoa arjen esimerkkejä kestävän tulevaisuuden rakentamisesta. | Oppilas tarvitsee vielä tukea arvioidessaan toimintansa eettisyyttä.<br>Oppilas tunnistaa alustavasti moraaliseen päätöksentekoon vaikuttavia tekijöitä.<br><br>Oppilas osaa kertoa joitakin arjen esimerkkejä kestävän tulevaisuuden rakentamisesta. |
| <b>T11</b><br>Oppilas osallistuu keskusteluun eettisistä kysymyksistä<br>Oppilas ilmaisee omia tunteitaan ja kokemuksiaan.                                               | S1, S2, S3 | Ajattelun ja vuorovaikutuksen taidot | Oppilas osallistuu yhteiseen keskusteluun, osaa kuunnella toisia ja ilmaista itseään.                                                                                                                                                    | Oppilas ilmaisee ajatuksiaan ja tunteitaan epävarmasti. Oppilas pyrkii osallistumaan vuorovaikutustilanteisiin.                                                                                                                                       |
| <b>T12</b><br>Oppilas oppii luottamaan elämään ja itseensä.                                                                                                              | S3         |                                      | Ei vaikuta arvion tai arvosanan muodostumiseen. Oppilaita ohjataan pohtimaan kokemuksiaan osana itsearviointia.                                                                                                                          | Ei vaikuta arvion tai arvosanan muodostumiseen. Oppilaita ohjataan pohtimaan kokemuksiaan osana itsearviointia.                                                                                                                                       |

Uskonnon arviointikriteerit 6. vuosiluokan päätteeksi hyvää osaamista kuvaavaa sanallista arviota/arvosanaa kahdeksan varten

| Tavoitteet                                                                                                        | Sisältö-alueet | Arvioinnin kohteet oppiaineessa                                | Hyvä/arvosanan kahdeksan osaaminen                                                                                                    | Kohtalainen/arvosanan kuusi osaaminen                                                                                                                                             |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|----------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| T1 ohjata oppilasta perehtymään opiskeltavan uskonnon pyhiin kirjoihin ja kertomuksiin sekä keskeisiin oppeihin   | S1             | Uskontoa koskevan tiedon hallitseminen, uskonnon monilukutaito | Oppilas osaa nimetä islamin lähteitä ja tekstejä sekä kuvata niiden keskeisiä sisältöjä.                                              | Oppilas osaa nimetä joitakin islamin lähteitä ja tekstejä.                                                                                                                        |
| T2 ohjata oppilas tutustumaan opiskeltavan uskonnon rituaaleihin ja tapoihin ja pyhiin paikkoihin ja rakennuksiin | S1             | Uskontoa koskevan tiedon hallitseminen, uskonnon monilukutaito | Oppilas osaa kertoa esimerkkien avulla islamin keskeisistä rituaaleista, tavoista ja pyhistä paikoista sekä kuvata niiden merkitystä. | Oppilas osaa kertoa jotakin esimerkkien avulla islamin keskeisistä rituaaleista ja tavoista.                                                                                      |
| T3 auttaa oppilasta tunnistamaan uskonnollisen kielen erityispiirteitä ja vertauskuvallisuutta                    | S1, S2         | Uskonnon kielen ja symbolien analysointi                       | Oppilas osaa antaa esimerkkejä uskonnollisesta kielestä ja sen vertauskuvallisuudesta.                                                | Oppilas osaa antaa joitakin esimerkkejä uskonnollisesta kielestä ja sen vertauskuvallisuudesta.                                                                                   |
| T4 ohjata oppilas etsimään, arvioimaan ja käyttämään uskontoa koskevaa tietoa erilaisista lähteistä               | S1, S2, S3     | Oppimaan oppimisen taidot uskonnon opiskelussa                 | Oppilas osaa hakea tietoa useasta lähteestä. Oppilas harjoittelee arvioimaan löytämänsä tiedon luotettavuutta ja objektiivisuutta.    | Oppilas tarvitsee tukea hakiessaan tietoa eri lähteistä ja harjoitellessaan arvioimaan löytämänsä tiedon luotettavuutta ja objektiivisuutta.                                      |
| T5 opastaa oppilasta perehtymään Suomen ja Euroopan uskonnollisiin ja kulttuurisiin juuriin ja nykytilaan         | S1, S2         | Uskontoa ja kulttuuria koskeva tieto                           | Oppilas tunnistaa uskontojen merkityksiä yhteiskuntien kehityksessä, kulttuurissa ja mediassa ja osaa antaa niistä esimerkkejä.       | Oppilas tunnistaa joitakin uskontojen merkityksiä yhteiskuntien kehityksessä, kulttuurissa ja mediassa. Hän on tutustunut suomalaisen ja eurooppalaisen uskonnollisuuden juuriin. |

|                                                                                                                                                         |            |                                      |                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                    |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|--------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                                         |            |                                      | Hän osaa kuvata suomalaisen ja eurooppalaisen uskonnollisuuden juuria pääpiirteissään.                                                       |                                                                                                                                                                                                                    |
| T6 ohjata oppilas tutustumaan juutalaisuuteen, kristinuskoon ja islamiin ja niiden vaikutukseen ja historiaan Euroopassa                                | S2, S3     | Uskontoa ja kulttuuria koskeva tieto | Oppilas osaa kuvata juutalaisuuden, kristinuskon ja islamin pääpiirteet sekä niiden keskinäiset suhteet.                                     | Oppilas tunnistaa pääpiirteitä juutalaisuudesta, kristinuskosta ja islamista.                                                                                                                                      |
| T7 kannustaa oppilasta kunnioittamaan omaa ja toisen pyhää sekä käyttäytymään asianmukaisesti erilaisissa uskonnollisissa tilaisuuksissa ja tilanteissa | S1, S2, S3 | Uskonnon monilukutaito               | Oppilas tietää, miten toimitaan ja pyrkii toimimaan asianmukaisesti ja kunnioittavasti erilaisissa uskonnollisissa tilanteissa ja paikoissa. | Oppilas tunnistaa jotakin omasta henkisestä ja aineellisesta kulttuuriperinnöstään. Oppilas tarvitsee ohjausta toimessaan asianmukaisesti ja kunnioittavasti erilaisissa uskonnollisissa tilanteissa ja paikoissa. |
| T8 ohjata oppilas perehtymään opiskeltavan uskonnon eettisiin opetuksiin sekä eri uskontoja yhdistäviin eettisiin periaatteisiin                        | S1, S2, S3 | Etiikkaa koskeva tieto               | Oppilas tunnistaa ja osaa nimetä islamin eettisiä opetuksia sekä uskontoja ja katsomuksia yhdistäviä eettisiä periaatteita.                  | Oppilas osaa nimetä joitakin islamin eettisiä opetuksia sekä uskontoja ja katsomuksia yhdistäviä eettisiä periaatteita.                                                                                            |
| T9 ohjata oppilasta ymmärtämään ihmisoikeuksiin ja erityisesti YK:n Lapsen oikeuksien sopimukseen sisältyviä arvoja yksilön ja yhteisön näkökulmasta    | S2, S3     | Ihmisoikeusetiikka                   | Oppilas tietää YK:n Lapsen oikeuksien sopimuksen keskeisen sisällön ja osaa kertoa esimerkkejä ihmisoikeuksista.                             | Oppilas tietää, että on olemassa YK:n Lapsen oikeuksien sopimus ja on tutustunut sen sisältöön.                                                                                                                    |

|                                                                                                                                                                            |            |                                      |                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                           |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|--------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| T10 ohjata oppilasta arvioimaan tekemiään valintoja ja pohtimaan toiminnan taustalla vaikuttavia arvoja eettisten periaatteiden ja kestävän tulevaisuuden näkökulmasta     | S2, S3     | Eettinen pohdinta                    | Oppilas osaa kertoa arjen esimerkkejä kestävän tulevaisuuden rakentamisesta. Hän osaa soveltaa islamin eettisiä periaatteita omassa pohdinnassaan. | Oppilas osaa kertoa joitakin arjen esimerkkejä kestävän tulevaisuuden rakentamisesta. Oppilas tarvitsee vielä tukea arvioidessaan toimintansa eettisyyttä. Oppilas tunnistaa alustavasti moraaliin päätöksentekoon vaikuttavia tekijöitä. |
| T11 luoda oppilaalle mahdollisuuksia keskustella eettisistä kysymyksistä, ilmaista rakentavasti ajatuksiaan ja tunteitaan sekä harjoitella perustelemaan omia näkemyksiään | S1, S2, S3 | Ajattelun ja vuorovaikutuksen taidot | Oppilas osallistuu yhteiseen keskusteluun, osaa kuunnella toisia ja ilmaista itseään.                                                              | Oppilas ilmaisee ajatuksiaan ja tunteitaan epävarmasti. Oppilas pyrkii osallistumaan vuorovaikutustilanteisiin.                                                                                                                           |
| T12 auttaa ja tukea oppilasta muodostamaan ja vahvistamaan myönteistä maailmankatsomusta, itsetuntoa ja luottamusta elämään                                                | S3         |                                      | Ei vaikuta arvion tai arvosanan muodostumiseen. Oppilaita ohjataan pohtimaan kokemuksiaan osana itsearviointia.                                    | Ei vaikuta arvion tai arvosanan muodostumiseen. Oppilaita ohjataan pohtimaan kokemuksiaan osana itsearviointia.                                                                                                                           |